

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 03/L- 173

O POŠTANSKIM USLUGAMA

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON
O POŠTANSKIM USLUGAMA

Član 1
Cilj

Cilj je Zakona regulisanje univezalnih poštanskih usluga i drugih poštanskih usluga, zaštita interesa korisnika poštanskih usluga, jednak i nediskriminatorski tretman, poticaj slobodne i delotvorne konkurenциje u pružanju poštanskih usluga, poticaj stalnog poboljšanja kvaliteta usluga, te obezbeđivanje poverljivosti korespondencija za korisnika poštanskih usluga na čitavoj teritoriji Republike Kosovo.

Član 2
Delokrug

Ovaj zakon reguliše načine obavljanje poštanski usluga, načine pružanja i obavljanja poštanskih usluga, te ulogu Vlade i Regulatora u tom sektoru, kao i prava i obaveze poštanskih operatora i njihovih korisnika.

Član 3
Definicije

1. Pojmovi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

- 1.1. **Poštanska usluga** – obavljanje usluga uz naplatu, odnosno slanje poštanskih pošiljki, pisma, paketa, uputnica, itd. kao i druge naplaćene usluge, koje se obezbeđuju sredstvima prijema i slanja poštanskih pošiljki;
- 1.2. **Univerzalna poštanska usluga** – obavljanje usluga uz naplatu za dostavljanje običnih pisma i poštanskih pošiljki do (2) kg, paketa do (20) kg, uputnice i posebne usluge za registrovane pošiljke;
- 1.3. **Rezervisana usluga** – usluge, obavljene isključivo od strane Javnog poštanskog operatora - Kosovska Pošta;
- 1.4. **Posebna poštanska usluga** – posebne usluge koje pošaljilac zahteva da se na poseban način pošalje, prenosi ili dostavlja poštanska pošiljka;
- 1.5. **Javni poštanski operator** – pravno lice, licencirano za pružanje univerzalnih posebnih usluga;
- 1.6. **Operator poštanske službe** – pravno lice, licencirano za pružanje poštanskih usluga;
- 1.7. **Javna poštanska mreža** – poštanski objekti, oprema i sredstva koja su povezana jednim tehničko-tehnološkom procesu, u cilju pružanja poštanskih usluga;
- 1.8. **Poštanska kancelarija** – radni prostor u kome poštanski operator pruža poštanske usluge;
- 1.9. **Poštanski agent** – pravno ili fizičko lice koje je ovlašćeno od strane poštanskog operatora da obavlja poštanske usluge;
- 1.10. **Poštanski sanduk** – poštanske sanduke, postavljene od strane operatora poštanskih usluga, koje služe za prijem običnih pošiljki;
- 1.11. **Privatni poštanski sanduk** – poštanski sanduci koji se koriste za dostavljanje poštanskih pošiljki a postavljaju se na ulazima zgrada ili kućnih dvorišta;
- 1.12. **Korisnik** - pravno ili fizičko lice koje poristi poštanske usluge u svojstvu pošaljilaca ili primalaca;
- 1.13. **Pošaljilac** – pravno ili fizičko lice koje šalje poštanske pošiljke i koje je nocilac svih prava i obaveza, od trenutka prijema do trenutka predaje pošiljke;
- 1.14. **Primalac** - pravno ili fizičko lice, na čije ime je adresirana pošiljka;
- 1.15. **Poštanska taksa** – određena poštanska tarifa, utvrđena za obavljanje poštanske usluge;

1.16. **Licenca** – pravni akt kojim se poštanskom operatoru odobrava obavljanje poštanskih usluga;

1.17. **Direktna pošta** – komuniciranje koje se odnosi samo na materijal reklame ili marketinga i koji sadrži istovetnu poruku, izuzev imena, adrese ili drugih podataka koje ne menjaju karakter poruke, a šalju se jednom većem broju lica;

1.18. **Adresirana pošiljka** – poštanska pošiljka na kojoj se nalazi adresa primaoca;

1.19. **Poštanske pošiljka** – pismo, dopisnica, pošiljke za slepe i mali paket;

1.20. **Obična pošiljka** – svaka poštanska pošiljka koja se ne registruje, niti proprati nekom posebnom poštanskom uslugom;

1.21. **Preporučena pošiljka – Rekomande** – pošiljka za koju operator poštanske usluge, pošaliocu izdaje potvrdu o prijemu pošiljke, a primaocu predaje uz potpisivanje potvrde o prijemu prilikom predaje pošiljke;

1.22. **Pošiljka sa povratnicom** – pošiljka za koju pošaljilac, nakon predaje prima potvrdu - Povratnicu na kojoj se nalaze podaci o dostavljanju pošilke uz potpis primaoca pošiljke;

1.23. **Otkupna pošiljka** – pošiljka koja se primaocu predaje uz prethodno naplatu otkupnog iznosa u korist pošalioca te pošiljke;

1.24. **Brza poštanska usluga (BPU)** – posebna hitna pošiljka (hitno expres) za koju pošaljilac dobija potvrdu o predaju, a i primaocu se predaje uz njegov potpis o prijemu pošiljke, dok pošaljilac, odnosno primaoc mogu zahtevati i dodatne usluge, praćenja i nadzora kretanja pošiljke u svako doba - Online, vreme predaje i sl.;

1.25. **Hitna pošiljka** – pošiljka koja sem hitnosti može imati i dodatnu vrednost, koja je utvrđena podzakonskim aktima o poštanskim uslugama;

1.26. **Pošiljka koja se lično predaje primaocu** – pošiljk koju operator poštanskih usluga lično predaje primaocu, njegovom zakonskom zastupniku, ili ovlašćenoj osobi;

1.27. **Pošiljka sa oznčenim vrednosti“** – vrednosno pismo, (BPU) pošiljka ili paket na kojoj pošaljilac navodi vrednost sadržine, a za njen/njegov eventualni nestanak ili oštećenje sadržine, kompenzira se do izjavljenog iznosa sadržaja pošiljke;

1.28. **Grupna pošiljka – Consignment** – slanje većeg broja pošiljki od strane jednog pošalioca za jednog ili više primalaca;

1.29. **Pismo** – poštanska pošiljka koja sadrži pismeno obavest ili druge stvari, i najčešće se koristi za obostrano komuniciranje;

- 1.30.**Sudsko pismo i pismo o prekršajnom i administrativnom postupku** - pismo koje šalje sud ili drugi državni organi uprave o kojima se zahteva potvrđivanje prijema potpisom. Pismo sudskog sadržaja može biti registrovano i hitno;
- 1.31.**Dopisnica** – pismo s otvorenim tekstom od tvrdog papira ili kartonskog materijala;
- 1.32.**Sekogram** – poštanska pošiljka koja je namenjena slepim licima;
- 1.33.**Štampa** – otvorena pošiljka koja sadrži knjige, novine ili časopise. Štampa može biti vezana publikacija ili izdanje koja se objavljuje redovno ili periodično i bez korica. Štampu koju pošaljilac šalje bez adrese primaoca, smatraju se štampom bez adrese;
- 1.34.**Mali paket** –adresirana poštanska pošiljka koja sadrži robu ili druge predmete težine do 2 kg;
- 1.35.**Paket** – registrovana pošiljka koja sadrži robu ili druge predmete;
- 1.36.**Uplatnica** - pošiljka kojom pošaljilac, primaocu šalje određeni iznos novca;
- 1.37.**Potvrda o prijemu pošiljke** –dokument koji izdaje operator poštanskih usluga prilikom prijema pošiljke;
- 1.38.**Prijem poštanske pošiljke** – prijem poštanske pošiljke u poštanskim kancelarijama ili preko javnih poštanskih sanduka na adresu pošaljioца;
- 1.39.**Mašina za Frankiranje** – oprema ili aparat, čije se oznake koriste za prikazivanje naplaćene takse. Sadrži oznaku operatera, poštanske markice i pečata poštanskog datuma;
- 1.40.**Generalna Poštanska Unija (GPU)** - međunarodne norme i sporazume koje donose organi Universal Postal Union - UPU-a, a primenjuju se u međunarodnoj poštanskoj službi;
- 1.41.**Ministar** - Ministar Ministarstva koja je zadužena za pitanja transporta, poštu i telekomunikacije;
- 1.42.**Ministarstvo** –Ministarstvo koje je zaduženo za pitanja transporta, pošte i telekomunikacije.
- 1.43.**Regulator** –Regulatorni autoritet telekomunikacija - RAT po Zakonu o telekomunikacijama, br. 2002/7.

Član 4

Nadležnosti Ministarstva u poštanskom sektoru

1. Ministarstvo je nadležno da:

- 1.1. utvrđuje strategiju razvoja poštanskog sektora u Republici Kosova;
- 1.2. utvrđuje i sastavlja politiku razvoja poštanske službe i obezbeđuje uslove za njihovu organizaciju i sprovođenje, podstičući stalne investicije u poštanskom sektoru;
- 1.3. prati razvoj poštanskog tržišta i uslove pružanja univerzalnih poštanskih usluga;
- 1.4. koordinira poštanske delatnosti međunarodnog karaktera;
- 1.5 predlaže vlasti strategiju razvoja poštanskog sektora i zakone koji regulišu poštansku delatnost;
- 1.6 predlaže vlasti potrebne mere za obezbeđivanje obavljanja poštanskih usluga;
- 1.7 potpiše sporazume sa Javnim poštanskim operatorom o poštovanju obaveza za obavljanje univerzalnih i rezervisanih poštanskih usluga;
- 1.8 zastupa Ministarstvo u međunarodnim poštanskim organizacijama i potpiše sporazume iz oblasti poštanskog sektora.

Član 5

Dodatne nadležnosti Regulatornog autoriteta za telekomunikacije

Regulatorni autoritet za telekomunikacije, osim nadležnosti koje ima po Zakonu o telekomunikacijama br. 2002/7, i drugih podzakonskih akata, međunarodnih sporazuma i memoranduma o razumevanju, gde je Republika Kosovo učesnik ili član istih, ima i druge nadležnosti kojima se tereti i ovim zakonom.

Član 6

Dodatne nadležnosti Regulatora

1. Regulator, po odredbama ovoga Zakona, ima nadležnosti i dužnost:

- 1.1. da formira sektor koji se bavi istraživanjem i uređivanjem tržišta poštanskih usluga na teritoriji Republike Kosovo.

- 1.2. izdaje i oduzima licence poštanskih operatora o pružanju univerzalnih i drugih poštanskih usluga;
- 1.3. odobrava cenik za univerzalne i rezervisanim poštanskim uslugama na predlog javnog poštanskog operatora;
- 1.4. utvrđuje stepen - limit težine rezerviranih poštanskih usluga;
- 1.5. određuje cene za izdavanje licenci, te godišnju cenu za pružanje poštanskih usluga kao i rokove za isplatu;
- 1.6. da Ministarstvu predlaže pravila približavanja i ispunjavanje standarda za realizaciju poštanskih usluga;
- 1.7. Vodi registar o izdatim licencama sa odgovarajućim podacima;
- 1.8. nadgleda poštovanje uslova, predviđenih licencijom, i u slučaju kršenja licencinih uslova, preduzima potrebne mere protiv poštanskog operatora;
- 1.9. da nadgleda sprovođenje tarifa poštanskih usluga i predlaže preuzimanje zakonskih mera u slučaju da poštanski operator donosi ili koristi tarife u suprotnosti sa utvrđenim merama ovog zakona;
- 1.10. prati razvoj i tržište poštanskog sektora, te preduzima potrebne mere za obezbeđivanje jednakosti i transparencije za konkurenčiju na tržištu poštanskih usluga;
- 1.11. rešava nesporazume između poštanskih operatora, te korisnika i poštanskih operatera;
- 1.12. obezbeđuje korisnicima poštanskih usluga jednake uslove;
- 1.13. prikuplja potrebne informacije vezano za poštanske usluge i prema potrebi objavljuje ih;
- 1.14. donosi statut i pravilnik o radu;
- 1.15 Skupštini Republike Kosovo podnosi godišnji izveštaj o radu;
- 1.16. obavlja i druge poslove u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonkih akata.

Član 7 **Korišćenje poštanskih usluga**

Svi građani Republike Kosovo i strani državljanji koji žive u Republiku Kosovo imaju pravo da koriste sve poštanske usluge, prema svojim potrebama i u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Član 8 **Međunarodne Poštanske Usluge**

Međunarodne poštanske usluge koriste se u skladu sa odredbama ovog Zakona, propisima Generalne poštanske unije (GPU) i međunarodnim standardima koji se odnose na poštanske usluge.

Član 9 **Pošiljke, poštanska delatnost i poštanske usluge**

1. Poštanske pošiljke podrazumjeva:

- 1.1. pismo, dopisnica, štampa, pošiljke za slepe - Sekogram i mali paket;
- 1.2. pakete;
- 1.3. telefaks i
- 1.4. uplatnice.

2. Poštanska delatnost podrazumeva:

- 2.1. proizvodnju, štampanje, puštanje u promet i povlačenje sa prometa poštanskih marki i materiala vezanih za to;
- 2.2. prijem, prerada, slanje i dostava - uručenje poštanskih pošiljka.
3. Delatnosti, utvrđene podstavom 2.1. ovog člana, obaviće javni poštanski operator po ovlašćenju od Ministra.
4. Delatnosti, utvrđene podstavom 2.2. ovog člana obaviće se uskladu sa zakonima na snazi.
5. Poštanske delatnosti, utvrđene podstavom 2.2. ovog člana koje se obavljaju prema ceniku, uvrstiće se u poštanske usluge.
6. Sem poštanskih delatnosti navedenih u podstavu 2.2. ovog člana, Javni poštanski operator obavlja i druge delatnosti, od kojih, nekolicina zahteva posebno i specifično licenciranje, poput:
 - 6.1. finansijske i bankarske usluge;
 - 6.2. osiguravajuća delatnost;
 - 6.3. usluge prevoza – logističke usluge;

6.4. ostale usluge.

6.5. saradnja sa operatorima koji pružaju telefonske usluge.

7. Gore navedene delatnosti mogu se obavljati samo ako njihovo obavljanje ne šteti standarde pružanja univerzalnih usluga i ako nisu u supotnosti sa zakonskim propisima koji regulišu te usluge.

Član 10

Poštanske pošiljke koje su zabranjene u poštanskoj službi

1. Zabranjuje se prijem, prenos i dostava poštanskih pošiljki koja sadrže:

- 1.1. eksplozivne i lako zapaljive materije sa opasnim sadržajem;
- 1.2. otrovnu materiju, narkotike i psihotropsku materiju, biološke i radioaktivne predmete, kao i nepristojne i amoralne stvari;
- 1.3. žive životinje, osim životinja čiji je prevoz regulisan posebnim uslovima za pružanje poštanskih usluga, i
- 1.4. druge stvari, čiji je sa stav u suprotnosti sa domaćim e međunarodnim propisima.

Član 11

Obezbeđivanje univerzalnih usluga

1. Pružalac univerzalne poštanske usluge obavezan je da pruža usluge prijema, prenošenja i dostave u domaćoj i međunarodnoj telekomunikaciji

- 1.1. pisma, težine do dva (2) kg i sekograma do sedam (7) kg;
- 1.2. paketi - težine do dvadeset (20) kg;
- 1.3. pplatničke usluge i

1.4. posebne usluge koje se tiču pošiljkama iz podstava 1.1, 1.2 i 1.3 ovog člana.

2. Pružalac postanske usluge obavezan je da pruža posebne usluge prijema, prenosa i dostave pošiljki sa povratnicom, uplatnicom, pošiljke koje se lično dostavljaju primaocu, pošiljki sa najavom, pošiljki sa naznačenom vrednošću, hitnih pošiljki – (Brza Poštanska Služba – BPS) grupnih dostava- (Consignment) i ostalih pošiljaka predviđenih pravilnikom poštanske službe.

3. Univerzalne poštanske usluge treba da se pružaju pod jednakim uslovima svim korisnicima poštanskih usluga na čitavoj teritoriji Republike Kosova.

Član12

Rezervisane Usluge

1. Javni poštanski operator, u cilju ispunjavanja univerzalnih poštanskih usluga, obavezan je da pruža rezervisane poštanske usluge kao što su :
 - 1.1. prijem, prenos i dostavu običnih pošiljki, težine do jednog (1) kg;
 - 1.2. prijem, prenos i dostavu pošiljki sudske, administrativne i prekršajne procedure;
 - 1.3. proizvodnju, štampanje i puštanje u promet kao i povlačenje sa prometa poštanskih marki;
 - 1.4. postavljanje poštanskih sanduka, njihovo izručenje i održavanja.
2. Usluge iz podstava 1.1. ovog člana, ne smatraju se rezervisanim uslugama ako se one obavljaju tarifom, tri puta većom od osnovne cene.

Član 13

Kurirska služba

1. Poštanski operateri, su obavezni da putem kurirske službe pružaju brze usluge na osnovu zahteva pošaljiloca na direktnu adresu primaoca.
2. Poštanska kurirska služba se realizira tehnološkim propcesom i nije dozvoljeno da se prekida drugom aktivnošću, od prijema do dostave pošiljke, postupajući uvek prema uputstvima pošaljiloca.
3. Kurirska služba prema stavu 1 i 2 ovog člana obezbeđuje brzu i sigurnu dostavu pošiljki, i garantuje vreme predaje pošte, mogućnost praćenja pošiljki za vreme prenošenja, i druge aktivnosti po zahtevu pošaljilaca, kao i posebne usluge ako ih pošaljilac zahteva.
4. Kurirskim uslugama ne smatraju usluge prijema poštanskih pošiljki na adresi pošalioca, ako su pošiljke adresirane na veći broj primalaca, i iste se ne mogu provesti na način i pod uslovima, navedenim u stavu 1,2, i 3 ovog člana.
5. Kurirska služba se pruža u slobodno tržite, dok su pružiocu usluga su obavezni da pružaju poštanske usluge na način i uslovima koji su predviđeni hovim Zakonom i ostalim zakonskim aktina.

Član 14

Prava i obaveze javnog poštanskog operatora

1. Ministarstvo, putem sporazuma, ovlašćuje Javni poštanski operator da pruža sve rezervisane i univerzalne poštanske usluge, i ujedno određuje prava i obaveze Javnog poštanskog operatora, o obezbeđivanju rezervisanih i univerzalnih poštenskih usluga.
2. Sporazum se sklapa za jedan period od petnaest (15) godina, a treba da se proispita svakih pet (5) godina, u cilju inkorporisanja izmena koja se dešavaju zbog evaluacije poštanskih tržišta i opštih tržišnih uslova.
3. Sporazumom se uređuju:
 - 3.1. misija i strateške orientacije javnog poštanskog operatora;
 - 3.2. standardi realizacije i kvalitatem pružanja poštanskih usluga;
 - 3.3. sredstva i način kontrole obavljanja usluga;
 - 3.4. objavljivanje detalja univerzalnih poštanskih usluga o uslovima i pristupačnim punktovima, učesalost prijema i dostavljanje poštanskih pošiljki;
 - 3.5. procedure razmatranja reklamacije;
 - 3.6. finansijske težnje i pokazatelji usmerenja;
 - 3.7. principe utvrđivanja tarifa rezervisanih usluga, univerzalne poštanske usluge;
 - 3.8. način evidencije koja obezbeđuje njihovu transparentnost;
 - 3.9. plan biznisa;
 - 3.10. investiciona i naučno-istraživačka politika;
 - 3.11. politika razvoja ljudskih resursa;
 - 3.12. zahteve tehničke saradnje sa ostalim operatorima univerzalnih poštanskih usluga, u cilju obezbeđivanja njihovog ne diskriminiranog tretmana i podmirivanja uzajamnih obaveza;
 - 3.13. statističke podatke delatnosti i njihova periodičnost.

Član 15

Pružanje poštanskih usluga od strane javnog poštanskog operatora

1. Javni poštanski operater je obavezan da pruža sve universalne poštanske usluge na osnovu ovog Zakona na teritoriji Republike Kosovo.
2. Na osnovu ovog Zakona i drugih podzakonskih akata, Javni poštanski operator je dužan da pruža visokokvalitetne univerzalne poštanske usluge.
3. Ministarstvo i javni poštanski operater, predstavljaju, Republiku Kosovo u Generalnu Poštansku Uniju (GPU”)
4. Javni poštanski operator je ovlašćen do sklopi ugovore i sporazume sa administracijama i drugim operatorima, o načinu, obliku i o uslovima realizacije poštanskih usluga.
5. Javni poštanski operator je jedini ovlašćen da koristi oznaku i naziv - Pošta.

Član 16

Poštanska marka i poštanski pečat datuma

1. Sve procedure u vezi proizvodnje, štampanja, puštanja u promet, prodaje i povlačenje sa opticaja poštanskih marki na Republiku Kosova, ostvaruju se preko Javnog poštanskog operatora.
2. Ministarstvo, prema stavu 1 ovog člana, sa posebnim aktom reguliše uslove i način proizvodnje i korišćenja poštanskih marki i sva pitanja vezana za poštanske marke, u skladu sa propisima UPU-a,
3. Poštanske marke koriste se za naplaćivanje poštanske takse za pošiljke u unutrašnjem i međunarodnom poštanskom prometu.
4. Poštanski pečat služi za pečatiranje poštanskih pošiljki, što je predviđeno i propisima UPU-a i aktima o univerzalnim poštanskim uslugama, i koristi samo Javni poštanski operator.
5. Operator poštanske usluge može da koristi i pečat sa mašine za frankiranje, pod uslovom da se na nju nalazi sat, datum, mesto i naziv operatora poštanske usluge.

Član 17

Nevažeće poštanske marke

1. Nevažećim poštanskim markama smatraju se:
 - 1.1. poštanske marke koje nije odštampao Javni poštanski operator;

- 1.2. oštećene poštanske marke;
- 1.3. poštanske marke, povlačene sa opticaja;
- 1.4. pokradene - inkriminirane poštanske marke;
- 1.5. poštanske marke koje ne ispunjavaju uslove, predviđene propisima UPU-a.

Član 18 **Saradnja na realizaciji poštanskih usluga**

1. Poštanski operator može da za radi od delatnosti saradnika (poštanskog agenta) na obavljanju usluga koja su mu poverena.
2. Poštanski agent ne može obavljati delatnost koja je u suprotnosti sa uslovima poštanske delatnosti.
3. Javni poštanski operator određuje uslove i način sporazuma sa poštanskim agentom, o korišćenju oznake „pošta“ i otome informiše Regulatora.

Član 19 **Informisanje o pružanju poštanske usluge**

Javni poštanski operator i ostali poštanski operatori treba da informišu javnost o uslugama koje pružaju, o tarifama, o radnom vremenu i o standardima realizacije poštanskih usluga.

Član 20 **Vanredne Situacije**

1. Javni poštanski operator treba da pruži poštanske usluge u zavisnosti od vanrednih situacija, nastalih na Republiku Kosovu.
2. U vanrednim situacijama, proglašenim na osnovu odgovarajućih zakonskih odredbi, Ministar na predlog poštanskog sektora može da ograniči, ili privremeno obustavi pružanje univerzalne poštanske usluge na prostoru Republike Kosova ili određenu oblast.

Član 21 **Licencija za pružanje poštanskih usluga**

1. Za pružanje univerzalnih i drugih poštanskih usluga, pravno lice je dužno da dobije licenciju za rad.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje procedure i uslove za izdavanje, oduzimanje i opoziv licencije.

3. Licenciju izdaje regulator na osnovu uslova, predviđenih stavom 1 i 2 ovog člana, a na osnovu u redno podnošene potrebne dokumentacije za licenciranje.
4. Regulator je dužan da razmotri zahtev iz stava 2 ovog člana, u roku od šesdeset (60) dana od dana primanja zahteva.
5. Pravno lice koje je licencirano, dužno je da, neodložno, informiše Regulatora o svim izmenama, ne kasnije od trideset (30) dana od dana nastupanja izmena.

Član 22 **Sadržaj licence**

1. Licenca treba da sadrži sledeće podatke:
 - 1.1. naziv pružaoca poštanskih usluga;
 - 1.2. poštanske usluge koje pruža;
 - 1.3. teritoriju na kojoj pruža poštanske usluge;
 - 1.4. adresu operatora poštanskih usluga;
 - 1.5. broj licencije i rok važenja;
 - 1.6. datum izdavanja licencije.
2. Licencija se izdaje za jedan period od deset (10) godina, uz mogućnost obnavljanja, na zahtev operatora poštanskih usluga, na način i poduslovima, predviđenim ovim zakonom i drugim podzakonskim aktima.
3. Operatoru poštanskih usluga ne dozvoljava se da licenciju prene se na neko drugo pravno lice.

Član 23 **Provera uslobova za izdavanje licencije**

1. Pre izdavanja licencije, na osnovu pismenog zahteva pravnog lica, imenovana komisija od Regulatora proverava uslove za izdavanje licencije.
2. Komisija je dužna da proveru obavlja u roku od trideset (30) dana od dana primanja zahteva.
3. Ako se proverom potvrđuje da podnositelj zahteva neispunjavi sve uslove za izdavanje licencije, komisija će doneti odluku kojom se njemu određuje dodatni rok od petnaest (15) dana za ispunjavanje uslova.

4. Ako podnositelj zahteva i u dodatnom roku ne ispunjava uslove, onda će Regulator da odbije izdavanje licencije.

Član 24 **Izmene Licencije**

1. Na zahtev operatora poštanskih usluga ili po službenoj dužnosti, Licencija može da se izmeni u svako vreme.
2. Regulator može da izmeni licenciju po službenoj dužnosti oko je to zbog usaglašavanja sa unutrašnjim i međunarodnim aktima.

Neni 25 **Prestanak važenja licence**

1. O prestanku važenja licencije, odluku donosi Regulator, u slučaju:
 - 1.1. kada za to podnosi pismeni zahtev operator poštanskih usluga;
 - 1.2. kada je istekao rok važenja za koji je bila izdata licencija;
 - 1.3. kada operator poštanske službe ne počinje da obavlja poštanske usluge u roku od šest (6) meseci od dana dobijanja licencije;

Član 26 **Godišnja taksa**

1. Operatori poštanskih usluga dužni su da plate Regulatoru godišnju taksu za licencu.
2. Iznos takse, oblik, vremenski rok plaćanja i druga pitanja vezano za godišnju taksu, reguliše Regulator posebnom odlukom.

Član 27 **Nadgledanje operatora poštanskih usluga**

1. Nadgledanje poštanskih operatora, na osnovu ovog Zakona i drugih podzakonskih akata vrši Regulator.
2. Podzakonskim aktom, Ministarstvo određuje detaljna pravila o obavljanju nadgledanja poštanskih operatora.
3. Operator poštanskih službi, dužan je da zvaničniku Regulatora omogućava kontrolu knjiga, raznih dokumenata, opreme, poštanskih objekata i na njegov zahtev, neodložno, stavi na raspolaganje sve potrebne podatke koje se tiču kontrole.

Član 28 **Ovlašćenja zvaničnika regulatora**

1. Ako zvaničnik Regulatora, prilikom kontrole, ustanovi da poštanski operator ne obavlja poštanske usluge na način i prema ovom Zakonu i drugih podzakonskim aktima, utvrđenih pravila, ili ne obezbeđuje poštanske usluge prema važećim zakonskim propisima, ovlašćen je da:

1.1. naredi otklanjanje svih ustanovljenih nepravilnosti prema stavu 1 ovog člana u roku od trideset (30) dana.

1.2 ukoliko u roku od trideset (30)dana ne otklanjaju se u celini sve ustanovljene nepravilnosti, Regulator može irzičiti novčanu kaznu prema članu 44 ovog zakona, pod oslovom da u roku od trideset (30) narednih dana da otklanjaju u celini sve ustanovljene nepravilnosti.

1.3 Ukoliko i tokom dodatnog roka od trideset (30)dana ne otklanjaju se ustanovljene nepravilnosti prema podstavovima 1.1 i 1.2 Regulator je dužan da povlači licenciju.

2. Zvaničnik reguladora vodi zapisnik o kontroli.

Član 29 **Sprovodenje odluke regulatora**

Protiv rešenja Regulatora dozvoljena je žalba u skladu sa Zakonom o administrativnom postupku, a nakon pravosnažnosti rešenja, nezadovoljna stranka može da pokrene sudski postupak kod nadležnog suda.

Član 30 **Prijem poštanskih pošiljki**

1. Prijem poštanskih pošiljki vrši se u skladu sa sklopljenim ugovorom između javnog ili privatnog poštanskog operatora i korisnika poštanske usluge.

2. Stavljanje pisma u poštanski sanduk ili drugoj opremi koja služi toj nameni, koju je instalirao Javni poštanski operator, jednako je prijemu te pošiljke, (pismo se smatra primljenim).

3. Prijem registrovane pošiljke smatra se realizovanim, kada se pošiljka primi od strane Javnog poštanskog operatora i pošaljitelju izdaje potvrda o prijemu.

4. Jedno pismo ili paket (coli) mogu se primiti uz izjavu vrednosti, koja je ograničena u unutrašnjem i međunarodnom prometu, s tim što, ako je mesto destinacije pošiljke strana država, izjavljena vrednost ne može preći limit koji važi za zemlju destinacije.

5. Prijem uplatnica od strane Javnog poštanskog operatora radi se prema kriterijama, utvrđenim aktima univerzalne poštanske službe.

6. Prijem i dostava poštanskih pošiljki od poštanskih operatera treba da se radi u skladu sa standardima predviđenih i direktive Evropske zajednice:

6.1. limit vremena od prijema do predaje, D + 3; 85% e pošiljki;

6.2. limit vremena od prijema do predaje, D + 5; 97% e pošiljki..

Član 31 Nošenje i dostava poštanskih pošiljki

1. Operatori poštanskih usluga dužni su da poštansku pošiljku prime, nose i na bezbedan način dostave na mesto destinacije.

2. Operatori poštanskih usluga biraju metod i način dostave pošiljke do mesta destinacije.

Član 32 Dostavljanje poštanskih pošiljki

1. Poštanske pošiljke, primljene od strane poštanskih operatora, treba da se predaju primaocu na adresi koju navodi pošaljioča, izuzev u slučajevima kada:

1.1. pimatelj, ovlašćuje drugoga da primi poštanske pošiljke;

1.2. ao pošaljilac nije dao neko uputstvo, Javni poštanski operator može predati adresiranu pošiljku umesto primaocu, drugom primatelju (članu porodice), ili posredno, kao što je navođeno u stavu 2 ovog člana.

2. Javni poštanski operator može predati poštansku pošiljku umesto adresantu, drugom ovlašćenom primatelju (posredna dostava), i tako se oslobođa odgovornosti, kada se pošiljka dostavlja:

2.1.vjnoj jedinici;

2.2.kzneno popravnom zavodu;

2.3.zravstvenoj instituciji ili instituciji socijalnog staranja;

2.4.hotelu, studentskom domu i dr.;

3. Umesto na datu adresu, pošiljka može da se vrati i kancelariji Javnog poštanskog, ako:

3.1.pšaljitelj ili primatelj dali odgovarajuće instrukcije;

3.2. nije nađeno lice da pošiljku primi na adresi koju ja naveo pošaljitelj;

- 3.3. je predaja na adresi ograničene prirode, ili je u pitanju nekoliko vrsta pošiljki.
4. Obična pošiljka može se predati i stavljanjem iste u privatni poštanski sanduki na navedenoj adresi.

Član 33 **Tarife poštanskih usluga**

1. Tarife za poštanske usluge utvrđuju se na osnovu dole navedenih uslova:
 - 1.1. tarife poštanske usluge treba da budu racionalne, na nivou koji može da pokrije troškove obavljanja poštanske delatnosti na čitavoj teritoriji Republike Kosovo;
 - 1.2. tarife i uslovi treba da budu jednaki na čitavoj teritoriji Republike Kosova;
 - 1.3. tarife treba da pokriju fond za realizaciju poštanskih usluga i održavanje mreže usluga;
 - 1.4. tarife treba da budu prihvatljive i slične kao u zemljama Evropske zajednice i zemljama u regionu..
2. Poštanske takse mogu se naplatiti poštanskim markama u prometu, korišćenjem mašine za frankiranje, gotovim novcem ili drugim zakonskim sredstvima uplate.
3. Korišćenje mašine za frankiranje, uređuje se posebnim ugovorom, sklopljenim između javnog poštanskog operatora i drugom odgovarajućem subjektu, u skladu sa opštim uslovima obavljanja poštanskih usluga.
4. Javni poštanski operator ima pravo da većim klijentima snizi odobrene tarife, ali potpuno javno, obezbeđujući punu transparentnost svim zainteresiranim klijentima, možutim to se ne može iskoristiti da bi se diskriminirali ostali klijenti.
5. Pošiljke za slebe - Sekogrami, oslobođene su svih taksi i tarifa.

Član 34 **Slučajevi kada se pošiljka smatra nedotavljenom**

1. Pošiljku, o kojoj se konstatuje da se ne može dostaviti primatelju, niti vraćati se pošaljitelju, operator poštanskih usluga će komisijom otvarati, kontrolisati pošiljku, i proveriti adresu primatelja i pošaljitelja.
2. Ako se i nakon otvaranja i kontrole pošiljke, komisijski, ne može se dostaviti primatelju, niti vraćati se pošaljitelju, onda će operator:

- 2.1. Komisijski poništiti običnu pošiljku, (pismo, dopisnicu, štampu), ako pošiljka sadrži samo pismene sadržaje;
- 2.2. Zadržavati pošiljku jednu (1) godinu, od dana kada je komisijski kontrolisao;
- 2.3. Zadržavati tri (3) godine, ako je u pitanju uplatnica, od dana komisijske konstatacije da se ona ne može dostaviti.

Član 35 **Saradnja sa carinom**

1. Operator poštanskih usluga treba da u prisustvu svog predstavnika, poštanske pošiljke prijaviti Carinskom organu za kontrolu.
2. Pošiljke iz stava 1 ovog člana koja dolaze iz inostranstva, treba da se razmotri od strane poštanskog operatora, odgovarajućim carinskim zakonskim a u skladu sa posebnim sporazumom sa carinskim organom.
3. Sa pošiljkama iz poštanskog međunarodnog prometa, čiji sadžaj treba da podleže kontroli, treba postupiti prema carinskim odredbama.

Član 36 **Uslovi ugovora i pružanje poštanskih usluga**

1. Operatori poštanskih usluga, u skladu sa sporazumom o obavljanje poštanskih usluga, dužni su da primaju, prerade, nose i dostavljaju svaku adresiranu pošiljku na adresu, ako ona odgovara zahtevima odgovarajućih zakonskih odredbi, standardima i drugim aktima poštanske službe.
2. Javni poštanski operator može da prigovara ispoštovanje ugovora samo u slučajevima iz stava 3 i 4 ovog člana.
3. Javni poštanski operator, dužan je da odbije poštovanje ugovora za univerzalnu poštansku uslugu:
 - 3.1. ako usluge su u suprotnosti sa uslovima realizacije poštanske usluge, ili međunarodnim sporazumima;
 - 3.2. ako sadžaj pošiljke nije u skladu sa članom 9 ovog Zakona;
 - 3.3. ako pošiljka ne ispunjava zahteve o pošiljkama, odnosno pošiljki koja podležu uslovljenoj dostavi.
4. Poštanske pošiljke iz stava 3 ovog člana i uslovi njihovog prijema, nošenja i dostave, uređuje javni poštanski operator aktima o univerzalnim poštanskim uslugama. Javni poštanski operator, takođe preduzima mere za njihovo objavljivanje..

5. Javni poštanski operator može da odbije sklapanje ugovora:

5.1. ako je pružanje usluge obustavljeno ili ograničeno u skladu sa članom 25 ovog Zakona;

5.2. ako obavljanje delatnosti nije u skladu sa poštanskim delatnošću.

6. Za prijem pošiljki čija je destinacija, izvan granica Republike Kosova, Javni poštanski operator je dužan da upozorava pošaljitelja o mogućem zadržavanju ili ograničenju, ako je u pitanju import, a u skladu sa propisima države, koja je destinacija pošiljke, ili tranzitnih država kroz kojih će pošiljka prolaziti.

Član 37 **Odgovornost ispoštovanja ugovora poštanske usluge**

1. Operator poštanskih usluga, odgovoran je za neispunjavanjem ugovornih uslova ugovora o poštanskim uslugama, uključujući štetu nanešenoj pošiljki, nedostatke načinjene sadržaju, nestanak ili zakašnjenje u dostavljanju, a skladu sa pravilima poštanske službe i izuzetaka iz člana 38.

2. Za nanesene štete, van onih koje su navadene u ugovoru, kao i za štete koje su nanešene, ili iz nehata, ili kriminalnim činom, Javni poštanski operator, odgovoran je u skladu sa zakonskim odredbama i merama za kompenzaciju.

3. U vezi sa uplatama putem službe za uplate unutar i van zemlje, javni poštanski operator, odgovoran je za iznos koji se dokazuje činjenicama.

Član 38 **Slučajevi koji se izuzimaju od odgovornosti**

1. Javni poštanski operator nije odgovoran u oblasti poštanskih usluga za:

1.1. obične poštanske pošiljke;

1.2. ako operotor dokaže da je nestanak ili oštećenje pošiljke, smanjenje njene sadržine, ili isteka roka za predaju pošiljke, rezultat je spoljnih uzroka i faktora ili krivicom pošaljitelja.

Član 39 **Mere za Kompenzaciju**

1. Javni poštanski operator je dužan da plati kompenzaciju pošiljaocu ili primalac u slučaju nestanka, očtećenja ili smanjenja sadržaja pošiljke i zbog zakašnjenja dostave za :

1.1. preporučena pisma i pakete bez izjavljene vrednosti;

- 1.2. vrednosna pisma i pakete sa izjavljenom vrednošću;
 - 1.3. uplatnice.
2. Uslučajevima pošiljki iz pod stava 1.1. kompenzacija se vrši prema usvojenim tarifama. U slučajevima pošiljki iz pod stava 1.2. kompenzacija će biti jednaka izjavljene vrednosti od pošaljitelja. Uslučajevima pošiljki iz pod stava 1.3. kompenzacija će biti jednaka vrednosti koji je naveden u uplatnici.
3. Za međunarodnu poštansku uslugu, kompenzacija će se odrediti u skladu sa međunarodnim propisima i drugim zakonskim propisima o poštanskim uslugama.

Član 40 **Reklamacija**

1. Svaka poštanska pošiljka primljena u poštanskim kancelarijama, može da se reklamira na zahtev pošaljitelja. Reklamacije se prime za svaku primljenu pošiljk u roku jedne (1) godine, počev od narednog dana prijema pošiljke u poštanskim kancelarijama, ako je pošiljka bila namenjena unutrašnjem poštanskom saobraćaju, i u rok od šest (6) meseci, počev od narednog dana prijema poštanske pošiljke u kancelarijama pošte namenjaena za međunarodne poštanske saobraćaj.
2. Svaka poštanska kancelarija, dužna je da primi reklamaciju za poštanske pošiljke koje su primljene u kancelariji ili u drugim poštanskim kancelarijama. Detaljni uslovi o reklamacijama, određuju se aktima o univerzalnoj poštanskoj službi.
3. Javni poštanski operator naplaćuje poštansku tarifu za uslugu reklamacije pošiljke.

Član 41 **Očuvanje tajne**

1. Operator poštanskih usluga, dužan je da očuva tajnost korespondencije ličnu tajnu i poslovnu tajnu koja mu se poveri prilikom sklapanja ugovora, i da se stara za poverljivost svake informacije.
2. Obaveza očuvanja tajne važi kao za pružaoca usluge tako i za njegove kao i za svako lice koje je na bilo koji način saznao o individualnim tajnama ili detaljima u toku plrocesa rada. Ako se otkrije tajnost korespondencije, onda odgovorna lica odgovaraju u skladu sa zakonskim odredbama.
3. Obaveza očuvanja tajnosti korespondencije iz stava 2 ovog člana, treba da se primeni i nakon okončanja realizacije poštanske usluge kao i nakon prekida radnog odnosa radnika ili pružaoca poštanske usluge

Član 42

Zaštita podataka

1. Na osnovu obaveze očuvanja tajne, uz izuzetak slučajeva, predviđenih stavom 2 ovog člana, operatoru poštanske usluge zabranjuje se:
 - 1.1. da otvori zatvorenu poštansku pošiljku ili da se upozna sa njenom sadržinom;
 - 1.2. da drugima pruži podatke do kojih je on došao u toku poštanske usluge, izuzev pošaljitelja, adresanta ili lica, ovlašćenog za prijem pošiljke;
 - 1.3. da pošiljku predaje drugima u cilju saznавања sadržine pošiljke;
2. Operator poštanske službe ima pravo da komisijски otvara jednu zatvorenu pošiljku ili analizira njenu sadržinu, ako:
 - 2.1. nedostaje adresa primaoca i pošaljitelja, zbog čega se pošiljka ne može predati niti vratiti pošaljitelju, a za njen dostavljanje, potrebno je da se vidi adresa primaoca ili pošaljitelja;
 - 2.2. ako je pakovanje pošiljke oštećeno do te mere da je neophodno da se ponovo paketira da bi se štitio njen sadržaj, čega se ne može raditi bez otvaranja pošiljke;
3. Otvaranje pošiljke se radi zapisnički, i u zapisniku se navodi razlog otvaranja i mere koje su potrebne preduzeti. Otvaranje pošiljke se radi komisijски i o razlozima otvaranja pošiljke treba informisati primatelj ili pošaljitelj.
4. Zabrane iz stava 1.1, 1.2, i 1.3 ovog člana, ne važe ako se na osnovu sudskog naloga obavljene delatnosti na pošiljke bile su neophodne de se preduzmu mere zbog administrativnog prekršaja ili krivičnog dela.
5. O oduzimanju, rezervisanju ili sekvestraciju poštanskih pošiljki primeniće se odgovarajuće zakonske odredbe.

Član 43

Sankcije

1. Kazniće se za administrativni prekršaj počinjena dela od strane fizičkog ili pravnog lica, (ako nije krivično delo), sledeći prekršaji:
 - 1.1. vršenje poštanskih usluga bez licencije, kao što je to predviđeno odredbama ovog Zakona;
 - 1.2. nepoštovanje uslova licencije, kako to predviđa ovaj Zakon ;
 - 1.3. kršenje odredbi ovog Zakona koje se odnose na tajnost korespondencije, zaštitu i očuvanje podataka;

1.4. nepoštovanje isključivog prava Javnog poštanskog operatora, prema odredbama ovog zakona.

Član 44 Mera novčane kazne

1. Administraivni prekršaji predviđeni u članu 43 ovog Zakona kazniće se novčanim kaznama u sledeće:

1.1. za administrativni prekršaj na osnovu podstava 1.1, 1.3 i 1.4 člana 43 u iznosu od pet hiljada (5000) € do deset hiljada (10000) €;

1.2. za administrativni prekršaj na osnovu podstava 1.2, člana 43 u iznosu od hiljadu (1000) € do pet hiljada (5000) €.

2. Kaznu prema podstavu 1.1 i 1.2 ovog člana izriče Regulator.

3. Regulator sarađuje sa odgovarajućim organima u cilju sprobvođenja ovih mera.

4. Izrečene kazne prema stavu 1 ovog člana, i podstava 1.2 člana 28 izvršavaju od nadležnog organa za plaćanje kazni“

5. Žalba ne odlaže izvršavanje odluke o novčanoj kazni.

Član 45 Vladina podrška

Realizacija univerzalne poštanske službe, održavanje i njihov razvoj, obezbeđuju se, po potrebi i podrškom Vlade preko subvencija.

Član 46 Saradnja sa drugim organima

Na opštinskom i regionalnom razvojnem planu, Javni poštanski operator sarađuje sa domaćim autoritetnim organima na stvaranju mogućnosti osnivanja kancelarija i obezbeđivanja opreme koja služi obavljanju univerzalnih poštanskih usluga i lakšem korišćenju javnih prostorija, obavezno postavljanje kutija i administriranje sistema adresave.

Član 47
Završne odredbe

Stupanjem na snagu ovog zakona, prestaju da važe Zakon br. 2003 / 18 o poštanskim uslugama (Službeni list Privremenih institucija samouprave na Kosovu / Priština: godina II / br. 19 / 1 decembar 2007) i sve ostale zakonske i podzakonske odredbe koje nisu u skladu sa ovim Zakonom.

Član 48
Prihodi

Prihodi koji se ostvaruju na osnovu ovog zakona uplaćuju se u Budžet Republike Kosovo.

Član 49
Stupanje na Snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo

Zakon br. 03 L- 173
15. april 2010.god.

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI